

Ref. No. 13909

'S-GRAVENHAGE,

20 December 1954

AAN: MINISTERIE VAN BUITENL. ZAKEN

Fotocopie nr: 110.499

MP, Wnd MP, Z,
HC, DBI, -/AZ, -/PL

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 20-12-54

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 20-12-54

GEHEIM

Ik besprak Uw 495 met Bouman. Naar ons beider oordeel zou een weigering om in Nieuw Guinea een Indonesisch advocaat toe te laten de zo nodige faciliteiten tot bijstand van de Nederlandse verdachten alhier waarschijnlijk ernstig in gevaar brengen.

Men zou zelfs kunnen vermoeden, dat Susanto's stap is gedaan met de geheime bedoeling, dat de Nederlandse Regering het verzoek zou weigeren, teneinde daarna alle verdere pogingen onzerzijds om voor de Nederlandse verdachten hier op te komen, met een verwijzing naar die weigering te kunnen torpederen.

Ik zie ook niet in dat voor een verblijf van een Indonesisch advocaat dezelfde bezwaren zouden gelden als die welke dezerzijds ten aanzien van een bezoek van een lid van het Indonesisch HC werden gevoeld. De laatste zou immers krachtens zijn diplomatieke status volledige bewegingsvrijheid moeten hebben. Een advocaat daarentegen kan kort voor de aanvang der procedure worden toegelaten en hem kan worden toegestaan zich slechts met de beklaagden te onderhouden en verder ter terechtzitting op te treden. Na een zo kort mogelijke procedure kan hij vervolgens weer worden uitgenodigd te vertrekken. Het is natuurlijk mogelijk dat de raadsman in Indonesie met een aantal sterke verhalen terugkomt. Indien echter, wat ik uiteraard aanneem, op de behandeling dezer zaak door politie en justitie in Nieuw Guinea niets is aan te merken, moet mijns inziens dit risico genomen worden, en in Nieuw Guinea zelf voor de nodige openbaarheid worden gezorgd. Ik moge er wel op wijzen, dat tot nu toe het vonnis in eerste aanleg bij mijn weten niet is gepubliceerd. Mij althans is dit onbekend.

Naar mij voorkomt kunnen geen dwingende argumenten van juridische aard de wenselijkheid om het Indonesisch verzoek niet te weigeren, ontzenuwen.

Welke die dwingende argumenten overigens zouden kunnen zijn kan ik bij gebrek aan volledige kennis van de terzake in Nieuw Guinea geldende reglementen niet beoordelen. Ik weet slechts dat krachtens het oude inlandse reglement iedereen, dus niet alleen eengeschreven practizijn, als vertegenwoordiger zowel voor de Landraad als in appèl voor de Raad van Justitie voor de beklaagde kon optreden.

De vraag, aan het slot van Uw 495 gesteld, beantwoord ik zonder aarzeling bevestigend.

NW/

VAN ITTENSUM 728.

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).

5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.